

Bilaga 17:7 till kommunstyrelsens protokoll den 8 september 2004, § 14

PM 2004 RIII+VIII (Dnr 314-2475/2004)

Kartläggning av buller i Västerort

Redovisning överlämnad av miljö- och hälsoskyddsnämnden till kommunstyrelsen

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Rapporten läggs till handlingarna.

Föredragande borgarråden Roger Mogert och Viviann Gunnarsson anför följande.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 25 maj 2004 att överlämna kartläggningen av buller i Västerort, *bilaga*, till kommunstyrelsen, gatu- och fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt berörda stadsdelsnämnder.

Kartläggningen av buller i Västerort är den tredje delen i arbetet med en heltäckande bullerkartläggning för hela Stockholms stad. Tidigare delar har bestått av metodframtagning och kartläggning av innerstaden. Ingående bullerkällor är väg-, spår- och flygtrafik samt industrianläggningar.

Återstående delar av Stockholms stad kartläggs under 2004-2005. Fortsatt arbete med att utveckla Internetpublicering av kartorna och sammankoppling med bl.a. befolkningsdata har inletts. Bilagorna kommer inom kort att vara tillgängliga på miljöförvaltningens hemsida www.miljo.stockholm.se.

Våra synpunkter

Buller är ett stort samhällsproblem som är viktigt att bekämpa. Första steget är att mäta bullret i vår omgivning för att få en uppfattning av hur stort problemet är. Först därefter kan effektiva åtgärder tas fram för att minska bullret. Det är bra om så många aktörer som möjligt får kunskap om bullersituationen för att bland annat kunna hjälpa till med åtgärdsförslag. Därför är det viktigt att denna och övriga rapporter sprids vidare till såväl allmänheten som till beslutsfattare.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Rapporten läggs till handlingarna.

Stockholm den 25 augusti 2004

ROGER MOGERT VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* (m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen att
ge kommunstyrelsen i uppdrag att uppvakta regeringen angående behovet av bullernormer
som är anpassade till storstäder och deras tillväxt

De normer som finns när det gäller buller är inte anpassade till en storstad som Stockholm.

Dagens normer hindrar staden från tillväxt av inte minst nya bostäder och bör därför ses över
och förändras så att de anpassas till en storstad som Stockholm.

ÄRENDET

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 25 maj 2004 att

1. godkänna redovisningen
2. överlämna redovisningen till kommunstyrelsen, gatu- och fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt berörda stadsdelsnämnder.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 maj 2004, har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Genom ökade tekniska möjligheter och förbättrad datorkapacitet är det möjligt att genomföra heltäckande bullerkartläggningar av större områden. För några år sedan utvecklade Miljöförvaltningen tillsammans med Länsstyrelsen, Stockholms läns landsting och akustikföretaget Ingemansson Technology, en metod för heltäckande bullerkartläggningar. Metoden ligger till grund för den nu redovisade kartläggningen av Västerort. Under föregående år slutfördes arbetet med motsvarande kartläggning av Stockholms innerstad. Redovisningen av metod samt kartläggningen av innerstaden har avrapporterats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2002-10-22 samt 2003-06-12.

Uppdraget

Efter upphandling erhöll företaget Acoustic Control AB i september 2003 Miljöförvaltningens uppdrag att genomföra en heltäckande kartläggning av Västerort. Ingående bullerkällor är väg-, spår- och flygtrafik samt förekommande industrianläggningar. Dessutom ingår en samlad redovisning med alla förekommande bullerkällor.

Några viktiga förutsättningar är att uppnå mycket hög noggrannhet, hela Västerort ingår inklusive vattenområden fram till kommungränsen och det ska vara möjligt att använda materialet parallellt med den tidigare kartläggningen av innerstaden. I övrigt gäller likartade kriterier som vid tidigare kartläggning av innerstaden.

Resultat

En indelning av Västerort i fem delområden gjordes för att erhålla en hanterbar storlek och möjliggöra presentation i A3-format på separata kartbilder. Områdesindelningen framgår av bilagorna. Vi har valt att kalla dessa områden Alvik-Norra Ängby, Södra Ängby-Hässelby, Ulvsunda-Lunda, Kälvesta-Lövsta samt Rinkeby-Hansta.

Materialet finns givetvis även att tillgå i digitalt format med samma områdesindelning.

Bullersituationen redovisas i intervall om fem dBA från <35 till >70 dBA uttryckt som ekvivalent ljudnivå för dag, kväll, natt, dygn samt LDEN, som är ett av de mått som valts i EG-direktivet och är ett dygnsvärde med buller kvälls- och nattetid högre värderat. Kartbilder finns framtaget för respektive bullerkälla samt en sammanlagrad karta med alla ingående bullerkällor inlagda. Allt redovisas i intervall om fem dBA. Möjlighet finns även att ur det digitala materialet få fram en mer exakt ljudnivå genom att peka på en yta och då få uppgift om ljudnivån på varje enskild punkt. Vid hantering av exakta siffervärden skall dock noggrannheten i materialet, +/- 3 dBA, beaktas.

Resultatet har jämförts med ett antal kompletterande samt befintliga mätningar och beräkningar från tidigare utredningar. Dessa jämförelser visar en god överensstämmelse med kartläggningen. Projektet har begränsats till att endast ta med bullerkällor inom stadens gränser. På några platser finns dock vägar eller andra källor utanför kommungränsen som påverkar bullersituationen inom staden. Avsikten är att i en kommande uppdatering även ta hänsyn till dessa källor.

Förvaltningens synpunkter

Buller är ett utbrett problem i stora delar av staden. Enligt tillgängliga bedömningar exponeras uppemot 180 000 stockholmare för bullernivåer utomhus som överskrider riktvärdet för god

miljökvalitet, 55 dBA ekvivalent ljudnivå för dygn. Kartläggningen visar att bullret är omfattande på många platser i Västerort. Men samtidigt finns det mer orörda miljöer, främst vid Kyrkhamn, de södra delarna av Grimstaskogen samt i Hansta. Mindre områden med relativt tyst miljö förekommer på flera platser, t ex i de inre delarna av en del bostadsområden och utmed Mälarens strand. I en pågående studie av tysta områden genomförs mer detaljerade undersökningar av bullret. I Västerort har delar av Lövstaområdet, vid Kyrkhamn, identifierats som ett av stadens tystaste områden och det området ingår i undersökningen av tysta områden, som genomförs under innevarande år.

Den nu redovisade kartläggningen av Västerort kompletterar tidigare framtaget material över innerstaden. Därmed är mer än halva staden kartlagd, vilket innebär ett unikt underlag i planeringen, i tillsynsarbetet och vid prioritering av åtgärder, som information till bl.a. allmänheten och vid uppföljning av miljömålen för buller. Det ger ökade möjligheter att bedöma antalet exponerade personer, andel av olika områden med riktvärdesöverskridanden samt underlag för scenariobeskrivningar och studier av bullrets utveckling och hälsopåverkan. Först nu då delar av ytterstaden kartlagts är det möjligt att börja urskilja bullrets utbredning i Stockholm, hur ljudnivån varierar inom olika områden och var det är möjligt att vistas utan att bli utsatt för alltför störande samhällsbuller.

I bifogade bilagor redovisas vägtrafikbullrets utbredning. Bilagorna ska ses som en illustration av materialet och fler kartor, bl a för samtliga bullerkällor, kommer inom kort att finnas tillgängliga på miljöförvaltningens hemsida www.miljo.stockholm.se. Totalt ingår mer än 200 kartbilder som materialet utformats i enlighet med gällande EG-direktiv om omgivningsbuller kan det fungera som underlag till framtida avrapportering inom EU. S k strategiska bullerkartor av det slag som nu tagits fram ska senast 2007 utarbetas för alla tätorter med mer än 250 000 invånare. Dessutom ska arealen mark och antalet personer som exponeras för buller i olika intervall redovisas.

Fortsatt arbete

Kartläggning av återstående områden inom staden, dvs. Söderort, kommer att påbörjas under året och beräknas bli färdigt under 2005. Upphandling av konsult för det återstående arbetet har påbörjats. Särskilda hänsyn kommer då tas till de trafikförändringar som öppnandet av Södra Länken förväntas innebära samt det faktum att trafiksiffrorna för Söderort till övervägande delar gjordes för mer än fem år sedan. I arbetet kommer därför ingå en uppdatering då nya trafiksiffror finns att tillgå. Även behovet av uppdateringar av det övriga materialet kommer att studeras, samt möjligheten att komplettera med ytterligare bullerkällor t ex båttrafik, motorsportbanor, större fläktar.

Flera kommuner, inte minst i Stockholms län, har med intresse följt arbetet i Stockholm och i några kommuner pågår motsvarande kartläggningar. En viktig uppgift blir att sprida kunskaper och delge erfarenheter från Stockholm. Diskussioner har förts med Länsstyrelsen om en framtida länstäckande kartläggning och förvaltningen har ett etablerat erfarenhetsutbyte med Göteborg och Malmö kring bullerfrågor och uppfyllandet av omgivningsbullerdirektivet.

För närvarande finns delar av kartläggningen tillgänglig på förvaltningens hemsida, men användningsmöjligheterna är då begränsade. En viktig del i det fortsatta arbetet blir att utveckla en mer detaljerad Internet-publicering för att ge spridning av kartläggningen till intresserade och möjliggöra mer avancerade analyser. Materialet kommer även att spridas till bl.a. Gatu- och fastighetskontoret, Stadsbyggnadskontoret och berörda stadsdelsförvaltningar.

Redan i inledningsskedet av arbetet diskuterades möjligheten att koppla kartläggningen till befolkningsdata för att ge bättre underlag om antalet exponerade och möjligheter att på sikt studera hälsoeffekter av bullerexponering. Förvaltningen har inlett diskussioner med bl.a. Utrednings- och statistikkontoret och Folkhälsoinstitutet om sådana jämförande undersökningar. Under hösten kommer kartläggningen att sammankopplas med befolkningsdata för att i ett första steg ta fram uppgifter om antalet exponerade inom olika bullerintervall.

Bilaga

Rapporten "Kartläggning av buller i Västerort"